

Pravidlá pre národné kolo Európskej súťaže v štatistike (ESC)
v školskom roku 2026/2027,
ktorú organizuje Štatistický úrad Slovenskej republiky
(ďalej aj „ŠÚ SR“ alebo „organizátor“),
pod záštitou Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

1. Ciele súťaže

Všeobecné ciele Európskej súťaže v štatistike sú:

- podporovať u žiakov zvedavosť a záujem o štatistiku,
- povzbudiť učiteľov k používaniu nových materiálov na výučbu štatistiky vrátane využitia reálnych údajov oficiálnej štatistiky (európskej aj národnej) a hľadaniu spôsobu uplatnenia nadobudnutých znalostí zo štatistiky,
- ukázať žiakom a učiteľom spoločenský význam štatistiky,
- podporovať tímovú prácu a spoluprácu medzi žiakmi pri dosahovaní spoločných cieľov.

2. Podmienky účasti

Národného kola ESC sa môžu zúčastniť žiaci stredných škôl v odbore vzdelávania, ktorý sa ukončuje maturitnou skúškou. Žiaci sa do súťaže prihlasujú v tímoch zložených z 1 až 3 žiakov. Žiaci v jednom tíme musia byť z tej istej školy a patriť do rovnakej vekovej kategórie. Každý tím musí mať učiteľa zo svojej školy, ktorý bude pôsobiť ako tútor tímu a dohliadať na jeho prácu. Učitelia sa súťaže nezúčastňujú.

Nie je obmedzený:

- počet prihlásených tímov z tej istej školy,
- počet tímov pod vedením toho istého učiteľa/tútora,
- učiteľ/tútor tím žiakov vedie, môže byť nápomocný, žiaci však pracujú samostatne.

Ten istý žiak nesmie patriť do viac ako jedného tímu.

Každý tím sa zúčastní súťaže v rámci jednej z týchto dvoch vekových kategórií:

- kategória A: žiaci 3., 4., prípadne 5. ročníka gymnázií, stredných odborných škôl a zodpovedajúcich ročníkov 8-ročných gymnázií (vek 16 a viac rokov),
- kategória B: žiaci 1. a 2. ročníka gymnázií, stredných odborných škôl a zodpovedajúcich ročníkov 8-ročných gymnázií (vek 14 – 16 rokov).

3. Registrácia

Učitelia, ktorí sa chcú so svojimi žiakmi zúčastniť ESC, musia zaregistrovať svoj/-e tím/-y online cez registračnú platformu, ktorá je dostupná na webovej stránke <https://esc2027.statistics.sk> v období od 23. 9. 2026 do 2. 11. 2026.

Registrácia do národného kola ESC bude platná len vtedy, ak budú poskytnuté všetky požadované informácie v registračnom formulári a učiteľ, ktorý tím zaregistruje, dostane

potvrdzujúci e-mail. Podmienkou registrácie je udelenie súhlasu tútora so spracovaním jeho osobných údajov (súhlas sa udeľuje v osobitnom dokumente).

Otázky týkajúce sa registrácie môžete posilať e-mailom na: sutaz@statistics.sk,
jasmina.stauder@statistics.sk.

4. Etapy súťaže

Národné kolo ESC 2026/2027 pozostáva z dvoch vyraďovacích etáp. Medzi finalistov súťaže postúpia len tímy, ktoré úspešne absolvujú obe etapy. Víťazné tímy národného kola na prvých dvoch miestach v oboch vekových kategóriách postúpia do európskeho kola.

1. etapa národného kola (od 6. 11. 2026 do 31. 12. 2026 vrátane):

Realizuje sa online prostredníctvom webového formulára na stránke <https://esc2027.statistics.sk> a pozostáva z troch testov s uzavretými otázkami. Každý test má desať otázok, pre každú z nich sú štyri možnosti odpovedí, pričom len jedna odpoveď je správna.

- a) Test základných znalostí: prvý súbor testových otázok preveruje znalosti základných pojmov zo štatistiky (pochoopenie základných štatistických pojmov, interpretácia grafov, základné výpočty pravdepodobností atď.). Pre každú vekovú kategóriu bude pripravený súbor otázok s rôznou úrovňou náročnosti.
- b) Test zameraný na používanie oficiálnych zdrojov štatistických údajov: cieľom je odpovedať na 10 otázok týkajúcich sa rôznych štatistických údajov. Na zodpovedanie týchto otázok je potrebné pozrieť si webový portál ŠÚ SR, <https://slovak.statistics.sk/> a ďalšie webové stránky iných štatistických inštitúcií.
Test zameraný na interpretáciu štatistického dokumentu: cieľom je odpovedať na 10 otázok, ktorých odpovede sa nachádzajú na stránke Eurostatu.

2. etapa národného kola (od 12. 1. 2027 do 8. 3. 2027 vrátane):

V rámci druhej etapy národného kola majú kvalifikované tímy za úlohu vypracovať dokument na základe využitia súboru štatistických údajov. Organizátor zverejní súbor štatistických údajov na webstránke <https://esc2027.statistics.sk>. Tento súbor umožní tímom skúmať rôzne dimenzie poskytnutých údajov na základe ich vlastného výberu.

Výsledky práce budú prezentované vo forme prezentácie PowerPoint (alebo podobnom počítačovom programe) a predložené v súbore PDF, ktorý by mal obsahovať tieto časti:

- ciele analýzy,
- metóda práce: použité nástroje, technika analýzy údajov atď.,
- výsledky: tabuľky, grafy, infografiky, popísané výsledky analýz,
- závery.

Úvodná snímka prezentácie bude obsahovať názov práce, názov tímu, vekovú kategóriu, v rámci ktorej sa tím súťaže zúčastňuje, a názov školy. Prezentácia v PDF formáte bude obsahovať maximálne 10 snímok vrátane prvej.

Názov súboru PDF sa musí zhodovať s názvom tímu, ktorý ho vypracoval a musí byť nahratý na platformu na stránke <https://esc2027.statistics.sk> v stanovenom termíne (pozri časť „Harmonogram súťaže“).

Porota bude hodnotiť iba časti súboru PDF, ktoré sa dajú vytlačiť. Prvky, ako sú odkazy na externý zdroj, vložené videá atď., sa nebudú považovať za súčasť práce, a preto sa nebudú počítať do hodnotenia.

Analýza (PPT prezentácia) vypracovaná tímami by sa mala obmedziť na údaje dostupné v poskytnutom súbore údajov. Práce vypracované použitím iných údajov nebudú akceptované. Použitie AI je povolené. V prípade použitia AI je potrebné jasne označiť, ktoré časti analýzy boli vypracované pomocou umelej inteligencie. Tvorba tímov pod vedením tútorov by mala odrážať schopnosť analyzovať údaje a správne ich interpretovať vo vytvorenej analýze. Na softvér používaný na prácu s databázou sa nevzťahujú žiadne obmedzenia.

5. Metódy a kritériá hodnotenia – 1. etapa národného kola

Každý z troch testov v prvej etape národného kola bude hodnotený nasledovne:

- za správnu odpoveď sa získava 1 bod,
- pri nesprávnej odpovedi sa odpočíta 0,33 bodu,
- za žiadnu odpoveď nebudú udelené ani odpočítané žiadne body.

Maximálny počet bodov za každý z troch testov je 10 bodov.

Výsledok z 1. etapy sa získa ako aritmetický priemer z výsledkov získaných v každom z 3 testov, ktorý sa následne vynásobí desiatimi a zaokrúhli na jedno desatinné miesto.

Konečné skóre môže dosiahnuť hodnotu maximálne 100 bodov. Body získané každým tímom v prvej etape testovania sa zahrnú do výpočtu konečného skóre národného kola s váhou 25 %.

Tímy budú zaradené do druhej etapy národného kola na základe počtu bodov, ktoré získali v prvej etape národného kola. Hodnotenie a výpočet výslednej známky z troch testov sa vykoná automaticky počítačovým programom.

Výsledky tímov z prvej etapy sa podľa dosiahnutého počtu bodov zoradia zostupne.

Zverejnené bude len bodové skóre postupujúcich tímov. Do druhej etapy postúpí maximálne prvých 20 tímov v každej vekovej kategórii, ktoré zároveň dosiahli viac ako 50 % bodov. Ak bude 20. miesto zdieľané, teda tímy budú mať rovnaký počet bodov, do 2. etapy postúpia všetky tímy zo zdieľaného 20. miesta.

6. Metódy a kritériá hodnotenia – 2. etapa národného kola

Pri hodnotení prezentácie - dokumentu, ktorý majú tímy za úlohu vypracovať v druhej etape národného kola sa zohľadnia tieto aspekty:

- štruktúrovanie prezentácie (maximálne 10 bodov),
- formálna správnosť a prehľadnosť (maximálne 15 bodov),
- jasne definované zdôvodnenie cieľov a návrhu postupu riešenia (maximálne 30 bodov),
- vhodnosť navrhovanej analýzy a spracovania informácií (výber ukazovateľov, typy grafov a tabuliek) pre stanovené ciele (maximálne 30 bodov),
- záver analýzy (maximálne 10 bodov),
- posúdenie, či vykonaná analýza zodpovedá úrovni vzdelania tímu (maximálne 5 bodov).

V prípade identických prezentácií z hľadiska grafického dizajnu a/alebo obsahu, skóre tímov, ktoré tieto prezentácie pripravili, sa zníži na polovicu.

Porota prideli každej odovzdanej práci maximálne 100 bodov. Porota určí poradie 5 najlepších tímov v každej vekovej kategórii. Rozhodnutie poroty je konečné. Výsledok z druhej etapy národného kola bude zahrnutý do výpočtu výslednej známky s váhou 75 %.

7. Súhrnné výsledky národného kola (1. + 2. etapa)

Súhrnné výsledky za národné kolo (konečné skóre) je vypočítané ako vážený priemer výsledkov získaných v prvej a druhej etape (maximálne na tri desatinné miesta) podľa vzorca:

$$\text{Konečné skóre} = 0,25 \times \text{skóre z 1. etapy} + 0,75 \times \text{skóre z 2. etapy}$$

Tímy umiestnené na prvých troch miestach s najvyšším počtom bodov v súhrne získavajú ocenenia a budú pozvané na slávnostné odovzdanie cien.

Tímy umiestnené na prvých dvoch miestach národného kola (v každej vekovej kategórii) získajú možnosť zúčastniť sa európskeho kola súťaže. Ak niektorý z tímov účasť v európskom kole odmietne, možnosť účasti získava ďalší tím v poradí v danej vekovej kategórii.

8. Ocenenia

Certifikáty pre úspešné tímy prvej etapy národného kola

Každý žiak a tútor tímov, ktoré úspešne postúpili do druhej etapy národného kola, má právo požiadať o vydanie certifikátu o absolvovaní prvej etapy národného kola, ktorý im bude poslaný elektronicky na mailovú adresu tútora a fyzicky prostredníctvom Slovenskej pošty na adresu školy. Žiadosť možno zaslať organizátorovi na adresy sutaz@statistics.sk, jasmina.stauder@statistics.sk najneskôr do 31. 3. 2027. Na žiadosti zaslané po tomto dátume sa neprihliada. Podmienkou vydania certifikátu je udelenie súhlasu žiaka alebo tútora so spracovaním jeho osobných údajov (súhlas sa udeľuje v osobitnom dokumente).

Certifikát môže slúžiť:

- a) na uplatnenie bodov v zmysle štipendijnej schémy Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, ak to podmienky štipendijnej schémy umožňujú; o štipendijnej schéme sa žiaci dozvedia viac na webstránke <https://stipendia.portalvs.sk/>; organizátor nenesie zodpovednosť za prípadnú nemožnosť uplatnenia certifikátu v štipendijnej schéme;
- b) pri prijatí žiakov v kategórii „A“ na Fakultu hospodárskej informatiky Ekonomickej univerzity v Bratislave, ak to podmienky prijatia umožňujú; o podmienkach prijatia sa žiaci dozvedia viac na webstránke <https://fhi.euba.sk/>; organizátor nenesie zodpovednosť za prípadné neprijatie žiaka na vysokú školu;
- c) pri prijatí žiakov v kategórii „A“ na Ekonomickú fakultu Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, ak to podmienky prijatia umožňujú; o podmienkach prijatia sa žiaci dozvedia viac na webstránke <https://www.ef.umb.sk/>; organizátor nenesie zodpovednosť za prípadné neprijatie žiaka na vysokú školu.

Ocenenia pre víťazné tímy národného kola

Každý žiak a tútor tímov, ktoré sa umiestnia na prvých troch miestach národného kola v oboch vekových kategóriách, získajú nasledujúce ocenenia.

Peňažné poukážky pre každého žiaka víťazného tímu a tútora:

- 1. miesto – v hodnote 250 eur
- 2. miesto – v hodnote 150 eur
- 3. miesto – v hodnote 100 eur

Podmienkou odovzdania peňažnej poukážky je udelenie súhlasu žiaka alebo tútora so spracovaním jeho osobných údajov (súhlas sa udeľuje v osobitnom dokumente).

Certifikáty pre víťazné tímy národného kola

Každý žiak a tútor z tímov, ktoré sa v národnom kole umiestnia na prvých troch miestach v oboch vekových kategóriách, má právo požiadať o vydanie certifikátu o umiestnení v národnom kole ESC, ktorý im bude odovzdaný na slávnostnom odovzdaní cien. Žiadosť možno zaslať organizátorovi na adresy sutaz@statistics.sk, jasmina.stauder@statistics.sk najneskôr do 15. 4. 2027. Na žiadosti zaslané po tomto dátume sa neprihliada. Podmienkou vydania certifikátu je udelenie súhlasu žiaka alebo tútora so spracovaním jeho osobných údajov (súhlas sa udeľuje v osobitnom dokumente).

Certifikát môže slúžiť:

a) na uplatnenie bodov v zmysle štipendijnej schémy Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, ak to podmienky štipendijnej schémy umožňujú; o štipendijnej schéme sa žiaci dozvedia viac na webstránke <https://stipendia.portalvs.sk/>; organizátor nenesie zodpovednosť za prípadnú nemožnosť uplatnenia certifikátu v štipendijnej schéme;

b) pri prijatí žiakov v kategórii „A“ na Fakultu hospodárskej informatiky Ekonomickej univerzity v Bratislave, ak to podmienky prijatia umožňujú; o podmienkach prijatia sa žiaci dozvedia viac na webstránke <https://fhi.euba.sk/>; organizátor nenesie zodpovednosť za prípadné neprijatie žiaka na vysokú školu;

c) pri prijatí žiakov v kategórii „A“ na Ekonomickú fakultu Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, ak to podmienky prijatia umožňujú; o podmienkach prijatia sa žiaci dozvedia viac na webstránke <https://www.ef.umb.sk/>; organizátor nenesie zodpovednosť za prípadné neprijatie žiaka na vysokú školu.

9. Porota

V druhej etape národného kola hodnotí súťažné práce - prezentácie na vybranú tému odborná 5-členná porota v zložení:

- traja členovia zo Štatistického úradu SR,
- jeden člen z Národnej banky Slovenska,
- jeden člen z Fakulty hospodárskej informatiky Ekonomickej univerzity v Bratislave.

10. Oznámenie rozhodnutia poroty a slávnostné odovzdávanie cien

Rozhodnutie poroty bude víťazom oznámené e-mailom a zverejnené na webovej stránke <https://esc2027.statistics.sk>, webovom portáli a sociálnych sieťach ŠÚ SR v deň určený organizátorom súťaže.

Organizátor určí dátum a miesto slávnostného odovzdávania cien víťazným tímom.

11. Harmonogram Európskej súťaže v štatistike

Národné kolo (NK)

Začiatok registrácie: od 23. septembra 2026

Ukončenie registrácie: 2. novembra 2026 (do 24:00)

Prvá etapa: od 6. novembra 2026 do 31. decembra 2026

(konečný termín pre nahratie testov na online platformu do 24:00 h)

Oznámenie výsledkov prvej etapy NK: 8. januára 2027

Zverejnenie zadania pre druhú etapu: 12. januára 2027

Druhá etapa: od 12. januára 2027 do 8. marca 2027 (do 24:00)

(konečný termín pre nahratie prác tímov na online platformu do 24:00 h)

Hodnotenie prác odbornou porotou: od 12. marca 2027 do 9. apríla 2027

Oznámenie súhrnných výsledkov: 13. apríla 2027

Slávnostné odovzdanie cien: 30. apríla 2027 (termín sa môže zmeniť)

Európske kolo (termíny budú potvrdené v pravidlách pre európske kolo 2027)

Začiatok európskeho kola: 14. apríla 2027

Termín na nahranie videí na online platformu: 5. mája 2027

Oznámenie víťazov európskeho kola: jún 2027

Slávnostné odovzdávanie cien víťazom európskeho kola: jún 2027 (termín je potrebné potvrdiť podľa pravidiel Eurostatu)

12. Zverejnenie prác

Práce víťazných tímov národného kola budú zverejnené na webovej stránke <https://esc2027.statistics.sk>, sociálnych sieťach ŠÚ SR a Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky. Uvedené budú názvy tímov, názvy škôl a veková kategória. Zverejnenie prác sa uskutoční v rozsahu potrebnom na prezentáciu výsledkov súťaže. Všetky materiály predložené v rámci národného kola zostávajú vo vlastníctve ŠÚ SR.

13. Európske kolo Európskej súťaže v štatistike

V európskom kole súťaže sa budú môcť zúčastniť zo Slovenska maximálne 2 tímy z každej vekovej kategórie. Právo zúčastniť sa európskeho kola súťaže budú mať tímy na prvom a druhom mieste v národnom kole. Ak niektorý tím právo nevyužije, prechádza právo na ďalší tím v zostupnom poradí. Organizátor národného kola bude včas kontaktovať tímy, aby ich informoval o téme a priebehu európskeho kola. Viac informácií bude uvedených v pravidlách súťaže ESC 2026/2027 – európske kolo.

14. Právo na úpravy

ŠÚ SR si vyhradzuje právo na zmenu podmienok národného kola ESC vrátane dátumov uvedených v harmonograme alebo na zrušenie národného kola ESC v odôvodnených prípadoch. Tieto zmeny budú zverejnené na webovej stránke <https://esc2027.statistics.sk>.

15. Upozornenia

Výsledky ESC sú konečné, bez možnosti opravného prostriedku. Výhry v súťaži nie je možné vymáhať.

16. Prijatie pravidiel národného kola ESC

Účasťou v národnom kole ESC žiaci a tútori:

- potvrdzujú súhlas so všetkými pravidlami národného kola ESC tak, ako sú tu uvedené,

- udeľujú ŠÚ SR súhlas na použitie prác tímov, t. j. nevýhradné, bezodplatné, vecné, časovo a územne neobmedzené licencie na použitie prác spôsobmi nevyhnutnými na dosiahnutie účelu národného kola ESC.